

Győri Ítéltábla
Gf.IV.20.322/2011/6.szám

A Győri Ítéltábla a Csányi, Rátkai & Zala Ügyvédi Iroda által képviselt **felperesnek** a dr. Bódis Judit ügyvéd által képviselt **alperes** ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti perében a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 2011. június 20. napján kelt 11.G.21.014/2010/23. számú ítélete ellen a felperes részéről 26., 28. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés, valamint az alperes Gf.3. sorszám alatt előterjesztett csatlakoz fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyja, míg a perköltségre vonatkozó rendelkezését akként változtatja meg, hogy az alperes javára megítélt perköltség összegét 1.000.000,- (Egymillió) Ft-ra felemeli.

Köteles megfizetni a felperes az államnak az illetékügyekben eljáró hatóság külön felhívására 900.000,- (Kilencszázezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket, továbbá 15 napon belül az alperesnek 315.000,- (Háromszáztizenötezer) Ft másodfokú perköltséget, viselje továbbá a fellebbezéssel felmerült költségeit.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság a felperes szerződés érvénytelenségének megállapítására irányuló kereseti kérelmét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 500.000,-Ft perköltséget, 900.000,-Ft eljárási illetéket pedig az államnak külön felhívásra.

Ítéletének tényállásában megállapította, hogy a peres felek futballcsapatokat működtető gazdasági társaságok. Köztük 2010. január 15-én megállapodás jött létre, amelynek értelmében az alperes 3 labdarugójának játékjoga feletti rendelkezési jogot 2010. június 30. napjáig, "A" játékjogának használata feletti rendelkezési jogot pedig 2010. december 31. napjáig adta át a felperesnek, 100.000 euró + ÁFA összeg ellenében. A kölcsönadási díjat 2010. március 15. napjáig kellett volna a felperesnek az alperes részére megfizetni.

A tartozás rendezése érdekében 2010. április 9-én a felek közt újabb megállapodás jött létre, amelyben a 100.000 euró megfizetésére rendelkezésre álló határidőt a felek 2010. június 30. napjáig hosszabbították meg. A szerződés aláírásával egyidejűleg a felperes az alperesnek

25.000 eurót megfizetett. A megállapodás hatályba lépésének feltételeként rögzítették a felek, hogy ... Megyei Jogú Város Önkormányzata 2010. május 11. napjáig közokiratba foglalt készfizető kezességet vállal a felperes tartozásáért. Mivel ... város önkormányzata a készfizető kezességvállalási szerződést nem adta ki, így a megállapodás nem lépett hatályba.

Tényként állapítható meg, hogy a 2009-2010-es szezonban a felperes nagypályás férfi futballcsapatának mind a szurkolók, mint a helyi politikai vezetés növekvő elvárásának kellett volna megfelelnie, figyelemmel arra, hogy a **"B" Labdarúgó Klub** fennállásának 100 éves évfordulóját ünnepelte és 2010. évben országgyűlési és helyi választások is zajlottak. Ennek ellenére a felperes csapata az idény végén a nemzeti bajnokság 1. osztályából kiesett.

Tényként állapítható meg, hogy felperes a kölcsönadási díjból 35.000 eurót fizetett meg az alperesnek.

Felperes kereseti kérelmében az alperessel 2010. január 15-én megkötött megállapodást elsődlegesen a szerződés jóerkölcsbe ütközése, másodlagosan annak feltűnő értékaránytalansága jogcímén támadta. Hivatkozott arra, hogy a játékosok kölcsönzésére megállapított 100.000 euró + ÁFA összeg példa nélküli mértékben eltúlzott. A felperes a 2009-2010-es szezonban vele szemben fokozódó elvárások miatt kényszerhelyzetbe került, amelyet az alperes kihasznált.

Figyelemmel arra, hogy az eredeti állapot helyreállítására nincs lehetőség, kérte, hogy a bíróság személyenként 250.000,-Ft-ban, összesen 1.000.000,-Ft-ban határozza meg a futballisták játékjoga feletti rendelkezés ellenértékét és a már kifizetett 35.000 euró és az 1.000.000,-Ft különbözetének megfizetésére kötelezze az alperest.

Alperes a kereset elutasítását kérte. Hangsúlyozta, hogy a felperesi oldalon kényszerhelyzet nem állt fenn, az átigazolási időszak 2010. január 10-től február közepéig tartott. Nem volt olyan kényszerítő körülmény, amely miatt a szerződést a felperesnek meg kellett volna kötnie. Vitatta, hogy a kölcsönzési díj értékaránytalan volna, különös tekintettel arra, hogy a felperes újonnan szerződtetett vezető edzője ("C"), mint ismert szakember nyilvánvalóan tisztában volt a játékosok képességeivel. Az a körülmény, hogy a felperes - mint a futballsportban általánosan - az elvárásoknak kíván megfelelni, kényszerhelyzetet nem eredményez.

Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a jóerkölcsbe ütközés megállapításakor a bíróságnak elsősorban azt kell vizsgálnia, hogy a jogügylet társadalmilag elítélhető-e, azonban mind a Ptk. 200. §. (2) bekezdése, mind a Ptk. 201. §. (2) bekezdése alapján támadott szerződések elbírálásánál lényeges szempont, hogy a kapott ellenszolgáltatás értékaránytalannak tekinthető-e.

A Fővárosi Bíróság 9.Pf.25.346/2006. (IV.12.) hivatkozott döntésében kimondta, hogy „a játékjog rendelkezési jogának átruházása olyan egyedi jellegű szolgáltatás, amely - különböző személyek játékjogainak ellenértékeként kikötött összegek összevetése alapján -

kizárja a szerződés szolgáltatás és ellenszolgáltatás feltűnő értékaránytalanságára alapított sikeres megtámadását." „A természetes személy egyedi és ilyenként más személyek ugyancsak egyedi fizikai és szellemi képességeivel össze nem vethető, hasonlítható képességeit megtestesítő vagyoni értékű jog értéke mindenkor csak a személy aktuális fizikai és szellemi képességéhez mérhető, következésképpen ennek a személyhez kötött vagyonértékű jognak nem lehet, és nincs is a személytől és képességeitől elválasztható, azon kívül eső, más objektív körülmények által befolyásolt értéke." A fentiek tükrében az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy nincs lehetősége azt vizsgálni, hogy a perrel érintett játékosok kölcsönadására kikötött díj összevetve más játékosok kölcsönadási díjával értékarányos-e vagy sem.

Az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a szerződés megtámadása során minden esetben a szerződéskori körülmények vizsgálatából kell kiindulni. Ennek alapján az állapítható meg, hogy a kikötött díj az MB I-ben maradás reményével a szerződés megkötésének időpontjában reálisnak tűnt. A kölcsönzési díj összegének indokoltsága nem lehet annak - az egyébként számtalan tényezőtől függő helyzetnek - a következménye, hogy a kölcsönzött játékosok beváltják-e a hozzájuk fűzött reményeket.

A rendelkezésre álló adatok alapján tehát nem állapítható meg sem a 2010. január 15-én kelt szerződés jóerkölcsbe ütközése, sem annak feltűnő értékaránytalansága.

Rámutatott az elsőfokú bíróság, hogy a felperes érvelése a Ptk. 202. §. alapján történő megtámadást is magában foglalja. Ezzel kapcsolatosan az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy az uzsorás szerződés sikeres megtámadásához a félnek egyrészt a szerződésben szereplő szolgáltatás és ellenszolgáltatás feltűnő értékaránytalanságát, vagy a másik fél által a szerződéssel elért egyéb aránytalan előnyt kell igazolnia - amely a fentiekben kifejtettek szerint jelen esetben nem állapítható meg -, másrészt azt kell bizonyítania, hogy az előny annak következtében állt elő, hogy a szerződő partner a másik fél szorult anyagi helyzetét kihasználta. Jelen esetben ez utóbbi feltétel fennállta sem állapítható meg. Az a körülmény, hogy az alperes játékosainak kölcsönadásáért több pénzt szeretett volna kapni, a piac természetes velejárója.

Utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy tekintettel a felek közt 2010. április 9-én kötött - noha nem hatályosult - megállapodásra a Ptk. 236. §. (4) bekezdése alapján a felperes megtámadási joga megszűnt, figyelemmel arra, hogy a szerződést írásban annak megkötése után is megerősítette.

Az ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel. Elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a felperes kereseti kérelmének történő helyt adást és alperes perköltségben marasztalását kérte. Másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokon eljárt bíróság új eljárásra kötelezését kérte.

Fellebbezésének kiegészítésében sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte a ... Labdarugó Szövetség 2011. március 1. napján kelt táblázatát és nyilatkozatát, amely az országos viszonylatban megállapítható, a játékosok játékjogának ellenérték fejében történt

átruházásainak összecszerűségét igazolja. Álláspontja szerint a táblázat alkalmas azon felperesi állítás alátámasztására, miszerint a felek közt 2010. január 15-én kelt szerződésben a 4 játékos játékjogának átengedésére kikötött ellenérték kirívóan eltűzött.

Rámutatott, hogy a játékosok játékjogának kölcsönadása, vagy adásvétele a futball területén általánosan egy-egy játékosra vonatkoztatva történik. Ezért nem fogadható el azon ítéleti indokolás, hogy a 4 játékos kölcsönadásának értéke csak együtt lenne kezelhető. Rámutatott, hogy a későbbiekben "A" kölcsönadása egy évre 2.000.000,-Ft ellenértékért történt, ami jelentősen a perbeli érték alatt van.

Kiemelte, hogy a közvélemény a jogvitára okot adó szerződés megkötésétől számított huzamosabb idő elteltével szerzett tudomást az ellenértékről, így az annak eltűzött összecszerűségével kapcsolatos álláspont is később kerülhetett megfogalmazásra. Ezért nem helytálló azon ítéleti indokolás, miszerint a szerződött ellenértéket a szerződéskötés időpontjában a felperesi oldal és a közvélemény is reálisnak tekintette.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében a fellebbezés elutasítását, a támadott ítéleti rendelkezések helybenhagyását kérte. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy a másodlagos jogcímen a kereseti kérelem azért alaptalan, mert a felperes megtámadási joga - a megtámadás többszöri írásbeli megerősítése folytán - megszűnt.

Rámutatott, hogy a felperesi fellebbezés tartalma szerint a megállapodás jóerkölcsbe ütközését elsősorban a szerződés feltűnő értékaránytalansága jelenti. Mivel a Ptk. a feltűnő értékaránytalanságot önálló megtámadási jogcímként nevesíti, így a jóerkölcsbe ütköző semmisség megállapításához a feltűnő értékaránytalanság - még bizonyítottsága esetén sem elegendő.

A szerződéskötés körülményei tekintetében jelentőséggel bír, hogy a felperes képviselői keresték meg az alperest szerződéskötési szándékkal. Felperes vezető edzője kifejezetten ragaszkodott a kölcsönadott 4 játékoshoz, akiknek kvalitásaival nyilvánvalóan tisztában volt. Tény az is, hogy ebben az időszakban felperes más klubokkal egyéb játékosok leigazolásáról eredménytelenül folytatott tárgyalásokat. Nyomatékkal hangsúlyozta, hogy a felek halasztott fizetésben állapodtak meg. A fenti tényekből az a következtetés vonható le, hogy egyrészt a kölcsönadási díj a kereslet-kínálat szempontjai szerint alakult, másrészt a felperes oldalán kényszerhelyzet fennállta nem állapítható meg.

Hangsúlyozta, hogy az a körülmény, hogy a felperes futballcsapatának eredményei nem feleltek meg a várakozásoknak nem ad alapot arra, hogy a szerződéskötés időpontjában reális jogügylet szükségszerűen velejáró anyagi kockázatát a felperes az alperesre hárítsa.

Az alperes csatlakozó fellebbezésében a felperest terhelő ügyvédi munkadíj összegének 1.000.000,-Ft-ra történő felemelését kérte. Hivatkozott arra, hogy a pertárgyérték 33.313.750,-Ft-nak felel meg, amely után a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §. (2) bekezdésének a.), b.) pontjaiban írtak szerint meghatározott ügyvédi munkadíj bruttó

1.500.000,-Ft. Figyelemmel az ügyben tartott 3 tárgyalásra és a jogi képviselő által a perben végzett írásbeli előkészítő munkára az ügyvédi munkadíj összegét 1.000.000,-Ft-ban látta megállapíthatónak.

A fellebbezés nem megalapozott.

Az ítéletábra megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges körben lefolytatta, a bizonyítékokat okszerűen értékelve helyes tényállást állapított meg, amelyből levont jogi következtetéseivel - és azok indokaival is - az ítéletábra teljes körűen egyetért.

Az elsőfokú bíróság helytálló és részletes indokolásában kifejtettek ismétlését mellőzve a fellebbezésben írtakra tekintettel az ítéletábra az alábbiakat emeli ki.

Helytállóan mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy felperes elsődleges kereseti kérelme a szerződés 200. §. (2) bekezdése és 202. §-án alapuló megtámadását is magában foglalja.

A másik fél helyzetének kihasználását, mint a Ptk. 202. §-ában megfogalmazott tényállás kimerítésének feltételét a felperes által felsorakoztatott indokok nem támasztják alá. Felperes maga kezdeményezte a szerződéskötést, a kölcsönzött játékosokat saját vezető edzőjének koncepciója szerint választotta, a futballcsapat folyamatos jó teljesítménye iránti elvárás pedig nem alapoz meg a felperes hátrányára olyan helyzetet, amelynek kihasználásával az alperes aránytalan előnyt köthetne ki.

Osztotta az ítéletábra az elsőfokú bíróság által elfoglalt azon álláspontot, hogy a játékjog átengedése, mint egy adott sportoló „kvalitásainak” átengedése olyan egyedi jellegű, speciális és adott személyiséghez kötődő szolgáltatás, amely, - akár részben objektív - összehasonlításra sem ad lehetőséget, így a szolgáltatás és ellenszolgáltatás feltűnő értékaránytalansága nem vizsgálható. Rámutat az ítéletábra, hogy nemcsak a szolgáltatás tárgya, tehát egy adott futballista játéktudása egyedi jellegű, hanem a csapatokat működtető gazdasági társaságok közti szerződéskötés körülményei is speciálisak, szükségszerűen sokrétűek, egyediek, számos, a perben nem rekonstruálható tényező eredményeként alakulnak ki (pl.: a csapat játékstratégiája, a csapaton belüli személyi viszonyok, likviditási gondok, amelyek a piacképes játékosok „értékesítését” indokolhatják ...stb.). Ezek együttesen kizárják a játékosokért - mindig egyedi körülmények között kialakult - „kölcsönzési” díjak összehasonlíthatóságát.

Helytállóan mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy a szerződés feltűnő értékaránytalanság jogcímén történő megtámadása a Ptk. 236. §. (4) bekezdése alapján sem vizsgálható.

Az ítéletábra a csatlakozó fellebbezésben írtaknak helyt adva a felperes által az alperes részére fizetendő elsőfokú perköltség összegét részben a pertárgyértékre, részben a jogi képviselő által az elsőfokú eljárásban kifejtett munkára tekintettel a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §. (2) bekezdésében foglalt keretek között bruttó 1.000.000,-Ft összegben állapította meg.

A fentiekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében a Pp. 254. §. (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az ítéletábra a pereszes alperest a Pp. 78. §. (1) bekezdése alapján kötelezte 900.000,-Ft feljegyzett fellebbezési illeték állam javára való megfizetésére, valamint a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet alapján megállapított mértékű 300.000,-Ft összegű ügyvédi munkadíjból és 15.000,-Ft összegű alperes által lerótt csatlakozó fellebbezési illetékből álló, összesen 315.000,-Ft másodfokú perköltség megfizetésére.

Győr, 2012. április 11. napján

Dr. Zámbo Tamás sk.
a tanács elnöke

. Sarmon Hedvig sk.
előadó bíró

. Maurer Ádám sk.
bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó: